

II. Zelfstandige activiteit op complementaire basis

Zwangerschapsrust – Uitkering – Statuut van deeltijdse loontrekkende – Volledige rust is daarom een basisprincipe van de zwangerschapsverzekering van werkneemsters – Bedrag van zwangerschapsuitkering als zelfstandige werkneemster wordt echter verminderd met het bedrag van de zwangerschapsuitkering als loontrekkende

Vraag nr. 690, gesteld op 7 mei 2021, aan de heer vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, door mevrouw WILLAERT, volksvertegenwoordigster¹

Vrouwen ontvangen in de periode van de moederschapsrust (15 of 19 weken bij een meerling) een uitkering. Wanneer een vrouw een zelfstandig bijberoep uitoefent, moet deze zes weken (of acht weken voor de geboorte van een meerling) alle zelfstandige activiteiten stopzetten om recht te hebben op een volledige uitkering. Wanneer zij die activiteiten niet stopzet, worden de weken waarin de vrouw haar zelfstandig bijberoep verder heeft uitgeoefend niet beschouwd als moederschapsrust, en ontvangt ze geen moederschapsuitkering. Dit betekent met andere woorden dat vrouwen enerzijds verplicht worden om de zelfstandige activiteit stop te zetten, maar dat anderzijds de inkomsten die men normaal gezien genereert door het zelfstandige bijberoep, niet in rekening worden gebracht bij de berekening van de uitkering.

Uit het antwoord van minister Clarinval over deze kwestie blijkt inderdaad dat hier een lacune zit in de regelgeving. In de toekomst zullen steeds meer mensen hybride carrières hebben. We moeten er dan ook voor zorgen dat ze niet door de mazen van de verschillende netten glippen. Het gaat voor ons expliciet over vrouwen die een deeltijds werknemersstatuut hebben en dit aanvullen met een zelfstandig bijberoep, hierbij rekening houdende met de maxima van de moederschapsuitkeringen zoals die vandaag bestaan.

Ziet u mogelijkheden om aan dit euvel tegemoet te komen? Zijn er mogelijkheden om bij de berekening van de uitkering rekening te houden met de inkomsten die een vrouw met een deeltijds werknemersstatuut en een zelfstandig bijberoep mist gedurende de moederschapsrust? Zo ja, welke mogelijkheden ziet u?

1. Bulletin nr. 066, Kamer, gewone zitting 2020-2021, blz. 190.

Antwoord

Ik kan bevestigen dat de werkneemster elke werkzaamheid (dus ook de activiteit als zelfstandige in bijberoep) moet hebben stopgezet opdat zij een vergoeding wegens moederschapsrust ten laste van de moederschapsverzekering voor werknemers kan ontvangen. De huidige periode van moederschapsrust voor een werkneemster bedraagt vijftien weken, waarvan overigens slechts tien weken verplicht moeten worden opgenomen (meer bepaald één week vóór de vermoedelijke bevallingsdatum en negen weken te rekenen vanaf de dag van de bevalling).

Wat deze vereiste van de stopzetting van elke werkzaamheid betreft, moet worden verwezen naar de doelstelling van de wetgever. Deze stopzetting is vooreerst gerechtvaardigd door de aard van de toegekende prestatie. De moederschapsuitkering vormt namelijk een vervangingsinkomen. Verder vloeit die verplichting voort uit het dubbele doel van de maatregel inzake de moederschapsrust, namelijk een volledige rust van de moeder en de opvang van het kind. De wetgever heeft de volledige rust van de moeder willen bevorderen door haar een specifiek vervangingsinkomen toe te kennen. Deze vereiste van een volledige rust vormt dus een fundamenteel principe in de moederschapsverzekering voor werknemers.

Ik wil nog opmerken dat indien de betrokken verzekerde in het kader van haar activiteit als zelfstandige in bijberoep sociale bijdragen aan het sociaal statuut voor zelfstandigen betaalt die minstens gelijk zijn aan de minimumbijdrage die de zelfstandige in hoofdberoep dient te betalen, zij (ook) een recht op moederschapsuitkeringen wegens moederschapsrust ten laste van de moederschapsverzekering voor zelfstandigen opent. Het bedrag van de moederschapsuitkering als zelfstandige wordt dan wel met het bedrag van de moederschapsuitkering als werkneemster verminderd.